

Mantelzorgakkoord Leiden 2013

Informele zorg geïntegreerd.

Versie 01-10-2013

Janny Slagman
Projectleiding Convenant Mantelzorg Ondersteuning Leiden
Bureau Informele Zorg

Tel : 071-5161445
Email: info@mantelzorgleiden.nl
Website: www.mantelzorgleiden.nl

Mantelzorgakkoord Leiden

Ondergetekenden, vertegenwoordigers van:

ActiVite

Gemeente Leiden

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Leiden

GGZ Leiden

Woon- en Zorgcentrum 't Huis op de Waard

Stichting Kwadraad

Leidse Vereniging van Mantelzorgers

Libertas Leiden

MEE ZH Noord

Stichting Radius

Stichting Topaz

R.K. Zorgcentrum Roomburgh

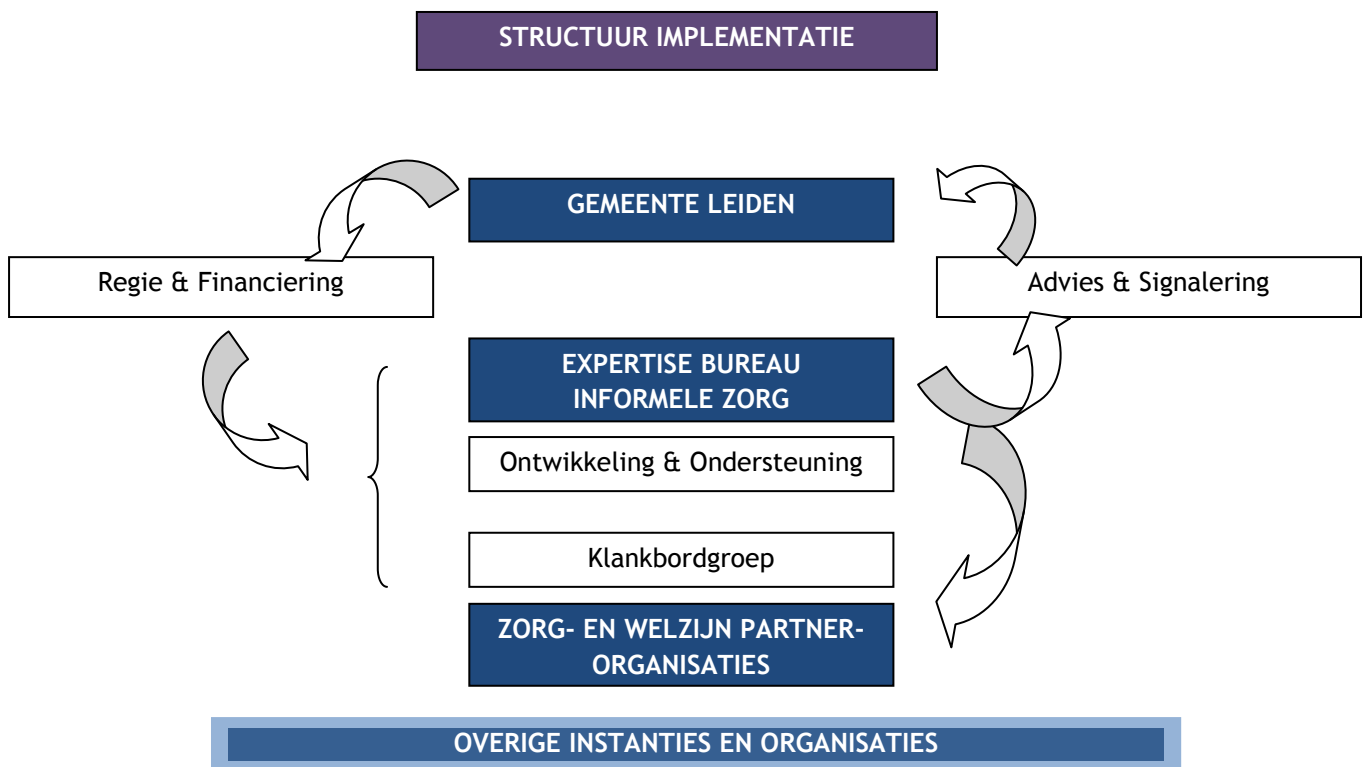
Andere organisaties en instanties kunnen zich in een later stadium aansluiten bij dit akkoord.

Overwegende:

- Het belang van een evenwichtige benadering van mantelzorgondersteuning, waarbij de aandacht voor de draagkracht en draaglast van mantelzorgers vanzelfsprekend is.
- De kansen van een integrale benadering van mantelzorg tegen de achtergrond van de kanteling in de Wmo, wijkgericht werken, decentralisering van de AWBZ, de uitvoering van de Jeugdzorg en de Wet Werken naar Vermogen.
- De kracht van de opgebouwde samenwerkingsstructuur ten behoeve van de andere actuele thema's in Zorg en Welzijn.
- Het belang van het hebben van een onafhankelijk Expertise Centrum Informele Zorg om partijen te blijven verbinden en ondersteunen bij de verdere implementatie van hun resultaten ten behoeve van de ondersteuning van mantelzorgers.

Komen de partijen het volgende overeen:

- De resultaten “Intentieverklaring mantelzorg Leiden”, zoals opgenomen in bijlage I, in hun eigen organisatie te borgen en de systeemgerichte integrale werkwijze in alle werkfacetten uit te werken, met ondersteuning van een aandachtsfunctionaris vanuit de eigen organisatie. Hierbij kan een beroep gedaan worden op ondersteuning van het te ontwikkelen Expertise Centrum Informele Zorg.
- Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid de relevante organisatieoverstijgende activiteiten met collega organisaties af te stemmen en gezamenlijk en waar mogelijk uit te voeren.
- Mantelzorgondersteuning te beschouwen als integraal onderdeel van het sociale domein. Zowel bij de beeldvorming als het vormgeven van de uitvoering binnen dat domein zal dat tot uitdrukking moeten komen.
- Zich ook in te zetten voor mantelzorgers, wiens hulpvrager geen cliëntrelatie met de eigen organisatie heeft.
- Bovenstaande volgens de hiernavolgende structuur vanaf ondertekening van dit akkoord verder te ontwikkelen en te implementeren.

De Gemeente Leiden financiert en voert de regie aangaande de te behalen doelstellingen. Afspraken rond coördinatie en evaluatiecriteria worden in samenspraak met de partnerorganisaties vastgelegd.

Proces afspraken

1. De stuurgroep blijft bestaan totdat de nieuwe werkwijze en de inbedding van de doelstellingen van het mantelzorgakkoord zijn geborgd.
2. De kerngroep wordt - bij borging van de doelstellingen - opgeheven en vervangen door een klankbordgroep met vertegenwoordiging vanuit de convenantpartners. De klankbordgroep fungeert als overlegorgaan voor Bureau Informele Zorg ActiVite.
3. Er wordt toegewerkt naar de start van een onafhankelijk Expertise Centrum Informele Zorg in 2015, waarvan het takenpakket in overleg met de gemeente Leiden wordt vastgesteld. Hiertoe wordt gerekend, maar niet ter uitsluiting van aanvullende taken:
 - a. organisaties faciliteren bij de ontwikkeling van mantelzorgbeleid
 - b. ondersteuning van organisaties in hun vraag naar expertise mantelzorgondersteuning
 - c. het bieden van training en opleiding aan professionals
 - d. het organiseren en faciliteren van gezamenlijke activiteiten die de doelstellingen van het akkoord mede vorm geven.
 - e. het initiëren en stimuleren van uitwisseling en verbinding tussen de partijen
 - f. het signalering van hiaten en verbeterpunten in de uitvoering van de mantelzorgondersteuning en acties om die te realiseren

De samenwerking tussen convenant partners leidt tot:

- a. Een agenda voor de toekomst met activiteiten voor de overkoepelende thema's, partijen spreken af welke activiteiten zij met elkaar afstemmen en/of gezamenlijk oppakken.
- b. Ondersteuning van organisaties bij de uitvoering van het plan van aanpak rond informele zorg door het te ontwikkelen Expertise Centrum Informele Zorg.
- c. Inspiratiebijeenkomsten en uitwisseling kennis en expertise
 - Twee maal per jaar een inspiratiebijeenkomst voor alle betrokkenen
 - Overige bijeenkomsten/overleg naar behoefte
- d. Innovatie en verbreding naar meer samenwerkingspartners
- e. Evaluatie van het akkoord in najaar 2014

Aldus overeengekomen en ondertekend te Leiden, 21 November 2013

ActiVite
Mevrouw A.P. Berkhout-Pos
Voorzitter Raad van Bestuur

Gemeente Leiden
Mw. R. van Gelderen
Wethouder Jeugd, Zorg & Welzijn

GGD Hollands Midden
De heer J.J.M. de Gouw
Algemeen directeur

GGZ Rivierduinen
De heer P. Vader
Directeur Algemene Zaken

Stichting Kwadraad
De heer R.J.R. Verkuylen
Bestuurder

Leidse Vereniging van Mantelzorgers
De heer W.J.M. Bunnik
Voorzitter

Libertas Leiden
Mw. dr. I. van der Zande
Raad van Bestuur

MEE ZHN
De heer H. de Vos
Bestuurder

Stichting Radius
De heer F. van Rooij
Directeur

R.K. Zorgcentrum Roomburgh
De heer R. Stuurman
Algemeen directeur

Stichting Topaz
Mevrouw A.A.H.M. de Bresser
Voorzitter Raad van bestuur

Woonzorgcentrum 't Huis op de Waard
Dhr. J. Reimerink
Bestuurder

Bijlage I: Op weg naar een toekomstgericht beleid Informele Zorg - Ontwikkeldocument

<p>Rijksoverheid, Van Rijn</p> <p>Agenda voor de toekomst: versterken, verlichten en verbinden</p>	<p>Samenwerkingsverband mantelzorg ondersteuning Leiden</p> <p>Mantelzorgakkoord 2013: Integraal cliëntsysteemgerichte aanpak</p>		
<p>Versterken van de positie van mantelzorgers</p>	<p>Afspraken Mantelzorgakkoord</p>	<p>Geconcretiseerd/gerealiseerd/gestart</p>	<p>Agenda voor de toekomst/Actieprogramma</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Integrale maatwerkbenadering • Verankering in wetgeving/aanpassing Wmo • Waardering mantelzorgers • Borging rol mantelzorgers en familie in Kern-AWBZ: betrokkenheid bij het opstellen van het zorgplan c.q. de zorgplanbespreking • Goede positie mantelzorgers wordt meegewogen in het inkoopproces van zorg => Zorgkantoor • Transitieplan: ondersteunen partijen bij veranderingsproces incl. informele ondersteuning en zorg waarbij diversiteit mantelzorgers aan bod komt (GGZ-cliënten, chronisch zieke kinderen, verstandelijk gehandicapten, ouderen) • Informele zorg bij dementie specifiek aandachtsgebied • Verspreiden/faciliteren nieuwe vormen/initiatieven van informele netwerken en ondersteuning • Stimuleren werkgevers om mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid te voeren (incl. verkenning fiscale aspecten) 	<ul style="list-style-type: none"> • Integraal cliëntsysteem gerichte aanpak • Vanuit de mantelzorgers en cliënt denken, goed luisteren, goed toerusten (keukentafelgesprek) • Afstemming en samenwerking evenementen, cursussen en bijeenkomsten, Dag van de Mantelzorg 	<p>Netwerkpartners</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Leidse Vrijwilligersacademie ✓ Voorlichtingsfolder financiële regelingen ✓ Beleidsvorming informele zorg vergeldder in de organisaties en vertaald naar Plannen van Aanpak ✓ Mantelzorg ondersteuning binnen organisaties integraal in ontwikkeling <p>Gemeente</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Afgeronde pilot Keukentafelgesprek ✓ Procesmanager uitvoering Akkoord en Plan van Aanpak centraal aangesteld ✓ Mantelzorg ambassadeur per organisatie aangesteld ✓ Mantelzorg expliciet in Wmo-verordening 2014 opgenomen ✓ Mantelzorg expliciet in subsidies en uitvoeringsovereenkomsten opgenomen ✓ Betrekken mantelzorgorganisaties en vrijwilligersorganisaties bij het Wmo-beleid 	<p>Netwerkpartners:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vorming van onafhankelijk Expertise Centrum Informele Zorg Leiden (PR/voorlichtingsfolders, ambassadeurspost, organiseren evenementen, cursussen, voorlichtingsbijeenkomsten), aansluiting bij Expertisecentrum Mantelzorg en Mezzo • Plan van Aanpak aangesloten organisaties, incl. het streven naar mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid concreet maken en implementeren • Samenspel formele – informele zorg versterken en integraal binnen werkwijze organisatie borgen <p>Gemeente</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waardering mantelzorgers per 2015 expliciete taak van gemeente, in Wmo-verordening opnemen • Input in Pilot wijk 2324/MOVIT en regionaal MOVIT XM • Input in Sociale Wijkteams en wijkagenda's

Verlichten van mantelzorg en vrijwilligerswerk	Afspraken Mantelzorgakkoord	Geconcretiseerd/gerealiseerd/gestart	Agenda voor de toekomst/ Actieprogramma
<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren sociale netwerken, lotgenotencontact en zelfhulpgroepen • Tijdige signalering en ondersteuning mantelzorgers • Bestrijding eenzaamheid, aandacht voor eenzaamheid regulier onderdeel zorg en ondersteuning • Beschikbaarstelling instrumenten: Toolkits voor huisartsen, Handreiking respijtzorg voor gemeenten, handvatten voor gemeenten om tijdelijke mantelzorgwoningen te realiseren (digitaal via website VNG), Regelhulp.nl, Maatwerk aanpak Vrijwilligers • Onderzoek hoe administratieve lasten en regels voor vrijwilligersorganisaties kunnen worden verminderd • Deskundigheidsbevordering vrijwilligers • Aanpassing basisfuncties vrijwilligerswerk en mantelzorg aan hervorming langdurige ondersteuning en zorg 	<ul style="list-style-type: none"> • Goede ondersteuningsstructuur door inzet van vrijwilligers naast of in plaats van professionals • Gebruikmaking MantelPlan als middel om informele zorg in de wijk te ontsluiten • Preventief gesprek aanbieden om overbelasting vroegtijdig op te sporen en/of af te wenden • Stimuleren sociale netwerken, lotgenotencontact en zelfhulpgroepen • Deskundigheidsbevordering mantelzorgers • Deskundigheidsbevordering vrijwilligers 	<p>Netwerkpartners</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Goede informatievoorziening: www.mantelzorgleiden.nl, ✓ Verspreiding Mantelzorgwijzer ✓ Afgeronde pilot POM-gesprekken (Trimbos-evaluatie) ✓ Vorming Netwerk Vrijwillige Ondersteuning en informatiekaart uitgebracht ✓ Vormen van sociale netwerkversterking in verschillende organisaties geïntegreerd ✓ Respijtaanbod duidelijk in beeld gebracht ten behoeve van mantelzorgers en beroepskrachten (Respijtwijzer: www.respijtwijzer.nl) ✓ Voorlichting Mantelzorg in de Huisartsenpraktijk <p>Gemeente</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Subsidies voor lotgenotencontact / zelfhulpgroepen, vervangende mantelzorg/respijtzorg, telefoonkringen, cliënt- / ouderenadviseurs, eetvoorzieningen, dagprogramma / -besteding senioren, Alzheimercafé ✓ Pilot MantelPlan in Zuidwest om sociaal netwerk en sociale cohesie te versterken 	<p>Netwerkpartners</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beschikbaarstelling Regelhulp later dit jaar afstemmen met website www.mantelzorgleiden.nl • Implementatie toepasbare onderdelen POM binnen eigen werkwijzen organisaties • Sociale netwerkversterking wordt structureel ingebed in werkwijze • Website als interactief instrument inzetten voor alle relevante maatschappelijke organisaties • Uitbreiding respijtmogelijkheden en samenwerking tussen organisaties zichtbaar maken • Mantelzorgondersteuning in de huisartsenpraktijk verder vormgeven <p>Gemeente</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden respijtzorg verkennen met Zorgkantoor/zorgverzekeraar (zorgpolis) • Maatwerk aanpak Vrijwilligers: vermindering regeldruk • Coalitie Erbij (Humanitas) • Bestrijding eenzaamheid opgenomen als speerpunt in Wmo-nota 'Iedereen telt mee'

Beter verbinden van informele en formele ondersteuning en zorg	Afspraken Mantelzorgakkoord	Geconcretiseerd/gerealiseerd/gestart	Agenda voor de toekomst/ Actieprogramma
<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking cliënt, mantelzorger, vrijwilliger en hulpverlener verbeteren • Integraal hulp- en ondersteuningspakket door brug te slaan tussen informele en formele zorg • Niet alleen betere samenwerking professional en familie, maar ook tussen vrijwilligers binnen intramurale instelling zelf of vanuit zelfstandige vrijwilligersorganisaties • Actieplan scholing: verband leggen tussen beroepspraktijk en inhoud van de opleiding en nascholingsaanbod voor huidige zorgprofessionals • Beschikbaarstelling instrumenten: (doorontwikkeling) Toolkit 'Mantelzorg in de Huisartsenpraktijk' voor professionals in eerste- en tweedelijnszorg, landelijk Actieprogramma Professionalisering Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening MOGroep • Onderzoek naar effectieve financiële prikkels om verbinding informele en formele zorg te faciliteren 	<ul style="list-style-type: none"> • Gelijkwaardigheid cliënt, mantelzorger, vrijwilligers en formele zorg (o.a. vastlegging ieders rol en taak in zorgleefplan, Eigen Kracht conferenties, bejegening) • Doorontwikkeling Toolkit Mantelzorg in de huisartsenpraktijk 	<p>Netwerkpartners</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kern- en Stuurgroep leden mix van informele en formele zorg • Professionals zijn in toenemende mate bewust van het belang van een integrale benadering van het cliënt zorgsysteem en een gelijkwaardig partnerschap tussen beroepskrachten en informele zorg • Inspiratiebijeenkomsten voor professionals en andere belanghebbenden zijn georganiseerd • Pilot Noorderkwartier afgerond • Kader Samenspel Formele Informele Zorg door Regionale Commissie Gezondheidszorg ZHN. <p>Gemeente</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opdracht en regie totstandkoming Mantelzorgakkoord • Pilot MantelPlan in Zuidwest • Pilot Sociaal Wijkteam in Zuidwest • Pilot Movit XM in Zuidwest • Rol wijkverpleegkundige voor tijdig signaleren van dreigende gezondheidsproblemen of overbelasting van mantelzorgers (voortzetting subsidie Zichtbare Schakel project) 	<p>Netwerkpartners</p> <ul style="list-style-type: none"> • Input/deelname Pilot Sociale Wijkteams • Aanbeveling pilot Noorderkwartier verder invulling geven • Input/deelname wijkwerkgroep Pilot 2324 MOVIT (icm 'In voor Zorg en Ondersteuning') • Afstemming tussen beroepspraktijk en inhoud opleiding (HS Leiden??) • Nascholingsaanbod voor de huidige (zorg)professional • Professionals zijn zich van het belang van integrale benadering en partnerschap tussen de formele en informele zorg, en hebben werkwijzen hierop vernieuwd. <p>Gemeente</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oprichting wijkteams 10 districten • Uitbreiding Pilot 2324 naar regionaal project MOVIT XM